

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 22.12.2009
KOM(2009)695 endelig

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

Rapport om den efterfølgende evaluering af Erasmus Mundus-programmet 2004-2008

INDHOLDSFORTEGNELSE

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET Rapport om den efterfølgende evaluering af Erasmus Mundus-programmet 2004-2008.....		1
1.	Indledning	3
2.	Baggrund for den eksterne evaluering	3
3.	Den eksterne evaluering	4
3.1.	Evalueringskriterier	4
3.2.	Metode.....	4
3.3.	Resultaterne fra det evaluerende organ	4
3.3.1.	Kvaliteten af Erasmus Mundus-uddannelser	4
3.3.2.	Kvaliteten af de studerende og akademikerne i Erasmus Mundus-programmet.....	5
3.3.3.	Virkningerne på "udbudssiden" af de videregående uddannelser i Europa	5
3.3.4.	Virkningerne på den internationale efterspørgsel efter videregående uddannelser i Europa	6
3.3.5.	Virkningerne for studerende og akademikere	6
3.3.6.	Bæredygtighed	7
3.3.7.	Programmets udformning og struktur	7
3.3.8.	Programstyring	8
3.3.9.	Programmets effektivitet	8
4.	De vigtigste henstillinger i den eksterne evaluering samt Kommissionens bemærkninger.....	8
4.1.	Effektivitet.....	8
4.2.	Bæredygtighed	10
4.3.	Effektivitet – programmets udformning og styring	11
5.	Kommissionens konklusioner	11
Statistiske bilag vedrørende antallet af ansøgninger og udvælgelser.....		12

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

Rapport om den efterfølgende evaluering af Erasmus Mundus-programmet 2004-2008

(EØS-relateret tekst)

1. INDLEDNING

Nærværende rapport fremlægges i overensstemmelse med artikel 12 i afgørelse nr. 2317/2003/EF¹ af 5. december 2003 om etablering af Erasmus Mundus-programmet, hvor det er fastsat, at der skal udarbejdes en efterfølgende evaluering af programmet. I rapporten gøres der rede for Kommissionens holdning til de vigtigste konklusioner og henstillinger i den efterfølgende evaluering, som kan ses på linket: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/evalreports/index_en.htm. Disse konklusioner og henstillinger bygger på omfattende spørgeskemaundersøgelser med inddragelse af deltagerne og de vigtigste aktører i Erasmus Mundus-programmet.

2. BAGGRUND FOR DEN EKSTERNE EVALUERING

Erasmus Mundus 2004-2008 var et program for samarbejde og mobilitet inden for de videregående uddannelser, der skulle fremme EU som et verdensomspændende ekspertisecenter for læring. Målet var at støtte udviklingen af europæiske masteruddannelser af højeste kvalitet og at styrke de europæiske videregående uddannelsers synlighed og attraktivitet i tredjelande. Det indgik i programmets strategiske mål at forbedre kvaliteten af de videregående uddannelser i Europa og at fremme den tværkulturelle forståelse gennem samarbejde med tredjelande.

De specifikke mål i programmet var at fremme de europæiske videregående uddannelsers kvalitet og topklasse, at tilskynde til mobilitet blandt tilrejsende studerende med bachelorgrad og akademikere fra tredjelande, at støtte et struktureret samarbejde med højere læreanstalter i tredjelande og at forbedre de europæiske videregående uddannelsers profil og synlighed på globalt plan og mulighederne for adgang hertil.

Programmet 2004-2008 omfattede fire hovedaktioner. Det drejer sig om følgende: aktion 1 - Erasmus Mundus-masteruddannelser, integrerede uddannelsesforløb på masterniveau, som tilbydes af mindst tre universiteter i tre forskellige europæiske lande; aktion 2 - Erasmus Mundus-studiestipendier til studerende og akademikere fra tredjelande; aktion 3 - partnerskaber med videregående uddannelsesinstitutioner fra tredjelande, herunder stipendier til studerende og akademikere fra EU-lande med henblik på mobilitet mod tredjelande; aktion 4 - projekter til styrkelse af den verdensomspændende tiltrækningskraft i de europæiske videregående uddannelser.

¹ EUT L 345 af 31.12.2003.

3. DEN EKSTERNE EVALUERING

3.1. Evalueringskriterier

Ecotec Research and Consulting blev anmodet om at udføre evalueringen på grundlag af deres rammekontrakt med Kommissionen². Den efterfølgende evaluering dækkede tidsrummet 2004-2008, og i dette tidsrum var der en række indkaldelser af forslag til gennemførelse af programmet, med særlig vægt på tidsrummet efter midtvejsevalueringen af programmet i 2006-2007. Erasmus Mundus-masteruddannelserne, stipendierne og "projekterne vedrørende den attraktive profil" (aktion 1, 2 og 4) startede i det akademiske år 2004-2005, mens partnerskaberne (aktion 3) begyndte et år senere i 2005-2006.

De vigtigste mål i evalueringen var at vurdere virkningerne af det første Erasmus Mundus-program og at gøre sig tanker om de erfaringer, man havde gjort, for at fremme gennemførelsen af det efterfølgende program. Hovedvægten i evalueringen lå således på Erasmus Mundus-programmets "effektivitet" – i hvilken udstrækning programmet har nået de mål, der blev fastlagt ved programmets begyndelse. Sammen med overvejelser om kort- og langsigtede virkninger analyserede man i evalueringen også, "hvor effektivt" Erasmus Mundus opnåede disse virkninger³, og i hvilken udstrækning de uddannelser, programmet støttede, er bæredygtige på lang sigt.

3.2. Metode

Metoden omfattede en gennemgang af relevant litteratur; en undersøgelse af de institutioner, der deltager i Erasmus Mundus-masteruddannelserne, partnerskaberne og projekterne vedrørende den attraktive profil (aktion 1, 3 og 4) og af de deltagende studerende og akademikere fra tredjelande og EU; endvidere interview med vigtige aktører, herunder de nationale strukturer i Erasmus Mundus og deltagerne i de fire aktioner under programmet. Der blev gennemført besøg i forbindelse med casestudier, som dækkede tolv masteruddannelser under Erasmus Mundus. Under hele analysen arbejdede man med triangulering og krydskontrol af den indsamlede dokumentation.

3.3. Resultaterne fra det evaluerende organ

Oversigten over resultaterne fra den efterfølgende evaluering af Erasmus Mundus tyder på, at programmet effektivt har nået de fastlagte mål og har givet en markant EU-merværdi. Det er lykkedes for Erasmus Mundus-programmet at samle nogle af de bedste højere læreanstalter i EU og at tilbyde 103 nye, innovative og fælles masteruddannelser, som sandsynligvis ikke var blevet oprettet uden programmet. Disse masteruddannelser anses for at være af høj kvalitet, både af det akademiske personale og af nuværende og tidligere Erasmus Mundus-studerende, som er blevet hørt under evalueringen, og programmet har generelt formået at tiltrække et stort antal ansøgninger fra studerende fra tredjelande.

3.3.1. Kvaliteten af Erasmus Mundus-uddannelser

Evalueringens resultater tyder på, at masteruddannelserne med støtte fra programmet absolut har været af høj kvalitet. Den høje kvalitet blandt de involverede institutioner og deres

² Rammekontrakt vedrørende evaluering, evalueringsrelaterede tjenester og støtte til konsekvensanalyse (EAC/03/06 – første forlængelse).

³ I hvilken udstrækning programmet har haft en virkning til en rimelig pris.

personale har været en grundlæggende garanti for den akademiske kvalitet. Den geografiske fordeling af de deltagende institutioner har ganske vist været afbalanceret, men institutioner fra de nye medlemsstater har været forholdsvis underrepræsenterede.

Uddannelsernes høje akademiske niveau og indhold var det, som uddannelseskoordinatorerne oftest opfattede som noget karakteristisk, der skabte en merværdi i forhold til de almindelige "mainstream" (nationale) masteruddannelser inden for samme fag. Uddannelseskoordinatorerne og kandidaterne opfattede også den mobilitet, som er indbygget i Erasmus Mundus-uddannelserne, og den tværkulturelle erfaring, de giver, som vigtige elementer i uddannelsernes merværdi.

Den generelle standard for støtte til studerende og læreanstaltens forskningsfaciliteter blev vurderet meget positivt af de studerende. Men det fremgår af evalueringen, at der i nogle tilfælde kunne gøres mere for at forbedre sammenhængen mellem de uddannelsesforløb, der undervises i på de forskellige deltagende institutioner, og de forskellige uddannelsesmuligheder, der tilbydes de studerende. Et mere struktureret format med fælles uddannelser og et mere begrænset antal studieretninger kan fremme en integration af uddannelserne.

3.3.2. Kvaliteten af de studerende og akademikerne i Erasmus Mundus-programmet

På nær et antal begrænsede undtagelser har Erasmus Mundus-uddannelserne med held tiltrukket et højt antal ansøgere fra tredjelande. Uddannelserne har imidlertid ofte haft problemer med at få fat i det forventede antal studerende fra EU. Dette skyldtes ofte omfanget af gebyrer, som blev opkrævet for uddannelserne (som kunne være højere end ved nationale uddannelser), og manglen på stipendier for studerende fra EU i programmet 2004-2008.

Evalueringens resultater viser, at den generelle akademiske standard blandt de studerende, der er udvalgt til Erasmus Mundus-uddannelserne, er høj. 55 % af koordinatorerne og partnerne, som har svaret i online-spørgeundersøgelsen, bekræftede, at den gennemsnitlige akademiske standard blandt Erasmus Mundus-studerende lå markant over gennemsnittet blandt studerende på masteruddannelsen i koordinatorernes institutter.

Brugen af supplerende støtte til en målrettet udvælgelse af studerende fra særlige geografiske områder og lande som led i aktion 2 ("vinduer") skete ikke altid i overensstemmelse med programmets hovedfokus på akademiske toppræstationer. I et begrænset antal tilfælde er der dokumentation for, at det hovedsagligt geografiske udvælgelseskriterium, som blev indført med "vinduerne", har ført til, at der blev udvalgt studerende, hvis standard lå under gennemsnittet.

Evalueringens resultater tyder på, at den generelle akademiske standard blandt akademikere, der har fået støtte gennem aktion 2, er høj. Men mere end 75 % af akademikerne, der fik støtte, var mænd. Dette niveau synes at stå i et misforhold til målene, selv hvis man tager hensyn til eventuelle forskelle i kønsprofilen blandt det akademiske personale inden for forskellige fag.

3.3.3. Virkningerne på "udbudssiden" af de videregående uddannelser i Europa

Erasmus Mundus har ydet både et kvantitativt og kvalitativt bidrag til det allerede eksisterende udbud af uddannelser på masterniveau i EU. De nye uddannelser, der har fået støtte, har generelt udgjort et ekstratilbud til det eksisterende udbud af videregående uddannelser, da de "nationale" uddannelser er blevet fastholdt parallelt hermed. Programmet

har ligeledes styrket den generelle kvalitet ved at skabe nye uddannelser af høj kvalitet af en karakter, som man sjældent så, før dette program blev etableret.

Ud over de direkte virkninger som følge af oprettelsen af nye uddannelser viser evalueringens resultater, at Erasmus Mundus har haft en ekstra indirekte positiv effekt for de deltagende institutter og institutioner. Især processen med etablering og gennemførelse af fælles uddannelser synes at have styrket en dobbelt proces med "europæisering" på udbudssiden (som følge af samarbejdet mellem højere læreanstalter fra forskellige lande) og "internationalisering" på efterspørgselssiden (fordi institutionerne har arbejdet på at tiltrække flere studerende fra udlandet og imødekomme deres behov).

Det fremgik af evalueringen, at Erasmus Mundus generelt set har bidraget positivt til EU's strategiske mål inden for området videregående uddannelser. Især uddannelsernes integrerede tværnationale karakter har nødvendiggjort, at de deltagende institutioner direkte har skullet sætte sig ind i anvendelsen af Bologna-processens forskellige aspekter, oftest det europæiske meritoverførselssystem. Erasmus Mundus har ligeledes øget det gensidige kendskab i det akademiske miljø til de videregående uddannelsessystemers kendetegn og funktionsmåde i andre medlemsstater.

Erfaringerne fra en række uddannelser viser, at spørgsmålet om fælles kandidateksamener (diplom) fortsat udgør et område, hvor det er nødvendigt at gøre en indsats for at fjerne hindringer i den nationale lovgivning, der hindrer en godkendelse af fælles kandidateksamener. Det styrkede niveau i den fælles kvalitetssikring og den gensidige anerkendelse i forbindelse med de fælles kandidateksamener, forventes at bidrage yderligere til udvikling af et europæisk område for videregående uddannelser.

3.3.4. Virkningerne på den internationale efterspørgsel efter videregående uddannelser i Europa

Der er dokumentation for, at Erasmus Mundus har ført til et stigende antal studerende fra tredjelande, som følger uddannelser i de deltagende institutter og institutioner, selv om der ikke er rapporter om et generelt mønster, og det er muligt, at nogle studerende fra tredjelande, der under alle omstændigheder ville være kommet til Europa har valgt Erasmus Mundus-uddannelser. Underbyggede data om antallet af studerende fra tredjelande, der læser ved de enkelte institutioner, forelå ikke ved evalueringen i nogen af de tilfælde, som er undersøgt, selv om sådanne data ville være et værdifuldt redskab til at kunne undersøge de kvantitative virkninger af programmer såsom Erasmus Mundus.

Mange af uddannelsesrepræsentanterne, som blev hørt under evalueringen, konstaterede, at Erasmus Mundus har givet deres institutter mulighed for at tiltrække studerende fra tredjelande fra en langt mere omfattende række lande og således at bryde med de traditionelle hvervningsmønstre.

3.3.5. Virkningerne for studerende og akademikere

Resultaterne fra undersøgelsen af virkningerne på kandidaterne (Graduate Impact Survey) viser, at Erasmus Mundus-kandidaterne generelt mener, at de har erhvervet værdifulde og relevante kvalifikationer og erfaringer under deres uddannelser. Resultaterne vedrørende kandidaternes langsigtede akademiske eller karrieremæssige forløb, efter at de har forladt uddannelsen, er imidlertid for indeværende ikke entydige, omend i bred forstand positive.

Resultaterne af onlineundersøgelsen af akademikere i forbindelse med aktion 2 antyder, at Erasmus Mundus har givet disse enkeltpersoner mulighed for at styrke deres egne (forskningsrelaterede) netværk og forbedre deres viden og forståelse af videregående uddannelser i EU. Det synes, som om den personlige virkning af deltagelsen i programmet og virkningen på værtsinstitutterne og uddannelserne styrkes, når akademikerne inddrages direkte i gennemførelsen af uddannelserne - hvilket ikke altid har været tilfældet.

3.3.6. Bæredygtighed

Evalueringen har vist, at de fleste af koordinatorene og partnerne, som i øjeblikket deltager i Erasmus Mundus, ikke tror, at de uddannelser, som de er inddraget i, kunne fortsætte i deres nuværende form uden fortsat støtte fra EU.

Da disse udtalelser stammer fra modtagere af EU-støtte, er de måske ikke overraskende, især i lande hvor de videregående uddannelsessystemer står over for en markant mangel på midler. Da den langsigtede bæredygtighed i Erasmus Mundus sandsynligvis vil forudsætte en mindskelse af EU-midlerne til stipendier i forbindelse med de enkelte uddannelser, er det klart, at det er nødvendigt at finde andre løsninger end "status quo" hvis mange Erasmus Mundus-uddannelser skal fortsætte.

I princippet skulle uddannelsernes internationalt set høje kvalitet give de bedste af dem mulighed for at rekruttere studerende fra tredjelande af høj kvalitet med egen finansiering, især da man oftere har en tradition for at betale for uddannelse af høj kvalitet uden for EU end i EU. Erasmus Mundus har sandsynligvis givet støtte til mange studerende, som ellers ikke ville have været i stand til at få råd til at studere i Europa, men det er lige så sandsynligt, at programmet har støttet studerende, som ville have været i stand til at betale i det mindste en del af omkostningerne for deres studium.

Selv om processen med en spredning af finansieringskilder for studerende allerede indgår i udformningen af det nye Erasmus Mundus-program, fremgår det af evalueringen, at man i forbindelse med uddannelserne i højere grad skal gøre sig bevidst, at det er nødvendigt at forbedre selvfinansieringen og at finde alternative finansieringskilder.

3.3.7. Programmets udformning og struktur

Det fremgik af evalueringen, at masteruddannelse under aktion 1 og studiestipendier til studerende under aktion 2 klart supplerede hinanden, ligesom der var et effektivt samarbejde, men resultaterne vedrørende effektiviteten af stipendier til akademikere under aktion 2, partnerskaber under aktion 3 og projekter under aktion 4 er mindre overbevisende.

Virkningerne af midler til akademikere under aktion 2 på uddannelsernes kvalitet var ikke altid indlysende. Det virker sandsynligt, at virkningen af bidrag af midler under denne aktion styrkes, når akademikere ansættes specielt for at bidrage til den pågældende uddannelse (hovedsageligt gennem undervisning).

Selv om aktion 3 i flere tilfælde gav en værdifuld ekstra dimension til Erasmus Mundus-uddannelserne, har partnerskabsaktiviteterne ofte været utilstrækkeligt integreret i de uddannelser, som de er knyttet til, og aktionen som helhed har inddraget færre deltagere end forventet. Dette problem er taget op i det nye Erasmus Mundus-program, ved at man gør institutioner i tredjelande berettiget til at indgå som fuldgældende projektpartnere.

Evaluatorene mener, at aktion 4 har støttet nogle interessante og potentielt effektive projekter, men midlerne til aktionen blev fordelt for tyndt blandt mange projekter med forskellige mål. Aktion 4 kunne have været mere effektiv, hvis ressourcerne var blevet koncentreret om et mere begrænset antal større projekter.

3.3.8. Programstyring

Man vurderede, at procedurerne til styringen af Erasmus Mundus havde været passende og i vid udstrækning effektive. Modtagere af støtte fra programmet har ikke berettet om større vanskeligheder med programmets udvælgelses- og overvågningsprocedurer. Evaluatorene mener imidlertid, at kvaliteten af dokumenterede overvågningsdata for programmet vil kunne forbedres, uden at dette ville kræve en særlig ekstrainsats. Det ville især have været nyttigt med mere fuldstændige data om antallet af studerende og procenttallene for gennemførelse og eksamener, da sådanne tal er enkle, men værdifulde "resultat"-indikatorer.

3.3.9. Programmets effektivitet

Evaluatorene mener, at programmet generelt nåede et højt niveau med hensyn til effektivitet. De relativt beskedne summer, der blev givet til Erasmus Mundus-konsortier til administration af uddannelserne, synes at have haft en løftestangsvirkning, da der er tildelt betragtelige ekstra ressourcer (især arbejdstid til det administrative personale) til gennemførelsen af uddannelserne.

I betragtning af den store andel af Erasmus Mundus-studerende i de enkelte uddannelser, der har modtaget et fuldt studiestipendium, synes det sandsynligt, at den overordnede effektivitet kunne forbedres ved at gøre en indsats for at sikre, at flere studerende følger uddannelser med støtte fra andre finansieringskilder.

4. DE VIGTIGSTE HENSTILLINGER I DEN EKSTERNE EVALUERING SAMT KOMMISSIONENS BEMÆRKNINGER

De vigtigste henstillinger fra det evaluerende organ er skrevet med fede typer, mens Kommissionens svar er anført i kursiv.

4.1. Effektivitet

Henstilling nr. 1

De faktorer, der ligger til grund for den fortsatte "underrepræsentation" af institutioner fra de nye medlemsstater i Erasmus Mundus-programmet, bør undersøges nøjere, og inden for rammerne af EU's kompetence på området bør der gennemføres passende aktioner for at løse de problemer, man har peget på.

Kommissionen kan tilslutte sig denne henstilling. For at øge antallet af deltagende underrepræsenterede EU-lande i programmet støtter Kommissionen et projekt under aktion 3 (koordineret af den nationale struktur i Slovakiet), som sigter på at udbrede oplysninger om, hvorledes man kan deltage, og som giver støtte til potentielle deltagere fra nye medlemsstater. Det vil være muligt at vurdere virkningen af dette projekt i sommeren 2010.

Henstilling nr. 2

I den igangværende overvågning af Erasmus Mundus-uddannelserne bør man lægge særlig vægt på integreringsniveauet i de studieordninger og studieretninger, der udbydes.

Kommissionen ser positivt på denne henstilling som et middel til fremme af vægtningen af integration. Fremover bør ansøgere anmodes om at forklare og vise mere klart, i hvilken udstrækning deres uddannelser er integreret, og evaluatorene af forslagene skal anmodes om at være særligt opmærksomme, når de analyser integrations- og mobilitetsmekanismerne.

Henstilling nr. 3

Man har indført studiestipendier til EU-studerende i det nye Erasmus Mundus-program for at øge andelen af EU-studerende på Erasmus Mundus-uddannelserne, men man bør nøje overvåge det faktiske antal ansøgninger og antallet af udvalgte EU-studerende nøje ved gennemførelsen af programmet.

Kommissionen kan tilslutte sig denne henstilling og vil nøje overvåge antallet af ansøgninger og udvalgte EU-studerende, på samme måde, som man hidtil har overvåget antallet af studerende fra tredjelande. Disse oplysninger er vigtige for at kunne gennemføre programmet så effektivt som muligt i fremtiden.

Henstilling nr. 4

I det nye Erasmus Mundus-program bør konsortier anmodes om at lægge større vægt på en afbalanceret fordeling af mænd og kvinder blandt de akademikere, der støttes inden for rammerne af deres masteruddannelse.

Kommissionen kan principielt tilslutte sig denne henstilling og vil arbejde for, at deltagerne i programmet gøres mere bevidst om dette spørgsmål.

Henstilling nr. 5

For at kunne overvåge virkningen af Erasmus Mundus på antallet af tredjelandsstuderende af høj kvalitet, der kommer til Europa, er det nødvendigt, at dataene bliver bedre. De deltagende institutioner bør derfor anmodes om at fremlægge data for, hvor mange tredjelandsstuderende, de har fået tilmeldt, for mere systematisk at kunne gennemføre en analyse af virkningerne af Erasmus Mundus i denne forbindelse.

Kommissionen ser positivt på denne henstilling, som vil blive anvendt for at tilskynde de deltagende institutioner til hurtigere og mere nøjagtigt at fremlægge statistiske oplysninger om antallet af og resultaterne blandt deres studerende. Disse oplysninger bør gives via den eksisterende database vedrørende studerende (styret af forvaltningsorganet), som bør være så let at bruge som muligt.

Henstilling nr. 6

Undersøgelsen af virkningerne på kandidaterne (Graduate Impact Survey) bør videreføres i de kommende år, og der bør anvendes et mere systematisk, men mere kortfattet spørgeskema, der udformes specifikt med henblik på måling af de langsigtede virkninger af programmet på de deltagende studerende.

Kommissionen kan tilslutte sig denne henstilling. Undersøgelsen af virkningerne på kandidaterne (Graduate Impact Survey) er et vigtigt redskab for at kunne forstå og fortolke de hidtidige og kommende udviklingstendenser i programmet. I øjeblikket drøfter man med kontrahenten med ansvar for undersøgelsen af virkningerne på kandidaterne (GIS) med henblik på at opnå enighed om et mere effektivt spørgeskema for studerende og kandidater.

4.2. Bæredygtighed

Henstilling nr. 7

For at sikre bæredygtighed i de bedste Erasmus Mundus-uddannelser, og samtidig maksimere virkningerne af EU-midlerne, bør Erasmus Mundus ændre den nuværende praksis, hvor det store flertal af tredjelandsstudende i Erasmus Mundus-uddannelserne får et fuldt studiestipendium. De eksisterende uddannelser bør i høj grad tilskyndes til at gå over til et mere differentieret system med hensyn til støtte af studerende, hvor en større andel af de studerende skal finansieres fra andre kilder end Erasmus Mundus' studiestipendier.

Kommissionen kan tilslutte sig, at der er behov for at sikre bæredygtigheden i Erasmus Mundus-uddannelserne, og har lagt stærkt vægt herpå i den første indkaldelse af bud i det nye program. Kommissionen skønner imidlertid, at det er nødvendigt, at man gør sig yderligere tanker om det fremtidige system for studiestipendier. F.eks. kan dette fremover blive adskilt fra den støtte, der gives til særligt fremragende uddannelser, hvor tildeling af studiestipendier gøres afhængig af, at uddannelserne er i stand til at tiltrække studerende.

Henstilling nr. 8

Med hensyn til aktion 3 i det nye Erasmus Mundus-program bør der tilstræbes en mere strategisk fremgangsmåde end tilfældet var ved aktion 4 i det tidligere program, med støtte til et begrænset antal projekter inden for klart definerede prioriterede områder og med støtte til "klynge"-aktiviteter. Der bør gennemføres en styrket målrettet markedsføring af uddannelser, især på eliteuniversiteter i tredjelande med en høj og mellemhøj indtægt og i Europa, for at sætte gang i en (selvfinansieret) efterspørgsel efter Erasmus Mundus-uddannelser.

Kommissionen deler evaluatorernes bekymring over manglen på en præcis strategisk fremgangsmåde i definitionen af de specifikke mål under aktion 3. I indeværende år har Kommissionen besluttet ikke at anvende en åben indkaldelse af forslag og lancerer for første gang en indkaldelse af "klynger" for at få det bedste ud af tidligere aktion 4-projekter. Fremtidige indkaldelser af forslag vil endvidere fokusere på et begrænset antal prioriterede områder. Kommissionen vil også fortsat støtte nogle aktioner fra Erasmus Mundus-projektet "Global Promotion" for globalt at støtte promoveringen af europæiske videregående uddannelser.

4.3. Effektivitet – programmets udformning og styring

Henstilling nr. 9

I forbindelse med det nye Erasmus Mundus-program bør udefra kommende akademikere anmodes om at bidrage direkte til den uddannelse, som de modtager deres Erasmus Mundus-stipendier til, for at styrke kvaliteten af den pågældende uddannelse.

Kommissionen mener, at denne henstilling er interessant. Hidtil har stipendierne til akademikere hovedsagelig været brugt til at give mulighed for undervisning eller forskningsaktiviteter i forbindelse med uddannelsen. Skal de bidrage direkte til uddannelsen, kan dette indebære, at akademikerne i en vis udstrækning deltager i det forudgående arbejde ved fastlæggelsen af studieplanen. Ved nogle uddannelser kan det allerede være nødvendigt med direkte medvirken, og i så tilfælde kunne andre konsortier blive underrettet om et sådant eksempel på god praksis.

Henstilling nr. 10

Formatet for statusrapporter og endelige rapporter vedrørende Erasmus Mundus-uddannelser bør revideres for at sikre, at man indsamler de samlede data vedrørende antallet af studerende (fra EU og fra tredjelande) og andelen af beståede eksaminer.

Ligesom ved henstilling nr. 5 er Kommissionen enig i, at man ved uddannelserne bør tilskynde til, at der fremskaffes statistiske oplysninger hurtigt og præcist om antallet af og resultaterne blandt de studerende i uddannelserne. Især bør der være præcise oplysninger om andelen af beståede for at muliggøre en mere gennemsigtig analyse af uddannelsens succes.

5. KOMMISSIONENS KONKLUSIONER

Kommissionen kan tilslutte sig evaluatorenes generelle vurdering, at Erasmus Mundus i høj grad har bidraget til en internationalisering af Europas videregående uddannelser. Programmet udgør fortsat et relevant redskab i forhold til de udfordringer, de højere læreanstalter i Europa står over for, især i den nuværende globale økonomiske situation, ligesom begejstringen blandt koordinatorene, partnere, studerende og akademikere fortsat ligger på et højt niveau. Evalueringens resultater viser, at Erasmus Mundus fortsat opfylder sine politiske og operationelle mål, samt målene i traktatens artikel 149.

Den grundlæggende kvalitet i Erasmus Mundus-masteruddannelser, i institutionerne bag disse og hos de studerende og akademikere, som uddannelserne tiltrækker, er af afgørende betydning for programmets fremtidige udvikling og funktion. Kommissionen glæder sig over evaluatorens positive resultater i denne forbindelse og har styrket betydningen af kvalitetssikringen i det nye Erasmus Mundus-program.

De nye program er blevet udformet, så man fjerner visse strukturelle mangler, der blev kortlagt i programmet 2004-2008, f.eks. ved at tilbyde stipendier til studerende fra EU og ved at tillade institutioner fra tredjelande at deltage som fuldgældende partnere i fælles programmer. Kommissionen tager resultaterne af denne evaluering ad notam med hensyn til, hvor der kunne gennemføres yderligere forbedringer, og vil tage hensyn hertil i det tidsrum, der er tilbage af programmet 2009-2013.

STATISTISKE BILAG VEDRØRENDE ANTALLET AF ANSØGNINGER OG UDVÆLGELSER

EU + EFTA/EØS-lande	Antal ansøgninger fra højere læreanstalter til Erasmus Mundus (1) vedrørende deltagelse i Erasmus Mundus-masteruddannelser	Antal ansøgninger fra højere læreanstalter vedrørende Erasmus Mundus-masteruddannelser under Erasmus Mundus (1)	Antal højere læreanstalter, som deltager i Erasmus Mundus-masteruddannelser, som er udvalgt under Erasmus Mundus
Østrig	32	7	4
Belgien	133	21	7
Bulgarien	2	0	0
Cypern	1	0	0
Tjekkiet	56	9	4
Danmark	72	14	7
Estland	25	3	2
Finland	59	11	5
Frankrig	465	65	49
Tyskland	320	54	33
Grækenland	43	5	4
Ungarn	74	10	4
Irland	44	6	5
Italien	361	44	26
Letland	21	0	0
Litauen	35	2	2
Luxembourg	7	1	1
Malta	17	1	1
Nederlandene	162	29	14
Polen	123	16	8
Portugal	170	26	11
Rumænien	14	0	0
Slovakiet	14	1	1
Slovenien	24	3	2
Spanien	464	62	27
Sverige	140	22	11
Det Forenede Kongerige (UK)	257	42	28
Island	5	0	0
Liechtenstein	0	0	0
Norge	63	14	9
I alt	3 195	468	265

EU + EFTA/EØS-lande	Antal ansøgninger fra højere læreanstalter vedrørende Erasmus Mundus aktion 4 projekter (1)	Antal ansøgninger fra højere læreanstalter, som deltager i Erasmus Mundus, aktion 4 projekter, der er udvalgt under Erasmus Mundus (1)	Antal højere læreanstalter, som deltager i udvalgte Erasmus Mundus aktion 4 projekter
Østrig	41	8	6
Belgien	84	18	16
Bulgarien	18	2	2
Cypern	5	2	2
Tjekkiet	27	4	3
Danmark	22	6	4
Estland	20	5	5
Finland	53	17	12
Frankrig	135	26	20
Tyskland	108	16	10
Grækenland	27	5	3
Ungarn	41	4	2
Irland	11	3	3
Italien	144	15	12
Letland	11	3	2
Litauen	23	4	3
Luxembourg	2	0	0
Malta	9	3	1
Nederlandene	73	14	9
Polen	60	12	9
Portugal	55	10	7
Rumænien	31	3	3
Slovakiet	30	6	3
Slovenien	17	1	1
Spanien	133	32	18
Sverige	51	11	8
Det Forenede Kongerige (UK)	99	22	15
Island	2	2	1
Liechtenstein	1	1	1
Norge	24	11	9
I alt	1 357	266	190

	Antal modtagne ansøgninger fra studerende	Antal tildelte studiestipendier under Erasmus Mundus	Tildelte "vindue"-studiestipendier	Det samlede antal tildelte studiestipendier
2004-05	Ikke oplyst	140	0	140
2005-06	3 030	455	353	808
2006-07	5 500	741	636	1 377
2007-08	12 766	1 196	629	1 825
2008-09	18 820	1 957	74	2 031
I alt	40 116	4 489	1 692	6 181